

Postporođajna depresija

Jelena Stanojević

Zdravstveni centar Aleksinac

Apstrakt

Pored životnog stila i ritma koji se značajno menjanju, prisutni su i akutni umor, zbunjenost, očekivanja i pritisci koji dolaze od drugih ljudi i sve to se ne javlja samo u slučaju rođenja prvog deteta, već se može javiti i prilikom rođenja bilo kog sledećeg. Međutim, kada govorimo o postporođajnim emotivnim problemima, važno je razlikovati postporođajnu tugu ili tzv. baby blues i postporođajnu depresiju.

Postporođajna tuga je termin koji se koristi da se opiše stanje zabrinutosti, tuge i iscrpljenosti, kao i osećaj gubitka kontrole nad emocijama i preplavljenost obavezama. Ovo stanje se javlja kod velikog broja majki (i do 80%) i ono je blago i prolazno, može trajati od nekoliko dana do dve nedelje. Navedeni simptomi spontano prolaze kada se majka prilagodi novim uslovima.

Postporođajna depresija se razlikuje od prethodnog stanja po tome što traje duže, simptomi su intenzivniji i zahteva stručnu pomoć. Neželjene posledice postporođajne depresije se tiču odnosa majke i deteta, razvoja deteta i porodičnih problema. Što duže traju simptomi, odnosno, što je duži period u kome osoba sa postporođajnom depresijom ne potraži stručnu pomoć i ne dobije podršku porodice, to su posledice veće i ozbiljnije. Najčešća i najočiglednija posledica postporođajne depresije maj-

ke je redukovana interakcija između majke i bebe. Pod ovim se podrazumeva da majka obraća manje pažnje na dete, pruža mu manje fizičke nežnosti (dodira, maženja, uzimanja u ruke) i manje se uključuje u vokalnu i vizuelnu komunikaciju sa bebom (manje se gleda sa bebom i manje se osmehuje, manje razgovara sa bebom i manje joj priča).

Kao posledica smanjene interakcije majke i bebe, dete može da ima problema sa razvojem ili se neki od bazičnih razvojnih procesa (prohodavanje, usvajanje govora) mogu odvijati sa kašnjenjem u odnosu na uobičajeno. Pored toga, kod dece čije majke nisu lečile postporođajnu depresiju, kasnije mogu da se jave emocionalni problemi i problemi u ponašanju. S obzirom na to da odnos majke i deteta, kada je u pitanju novorođenče, ima veliki uticaj na dete, velike su i posledice, ukoliko je ovaj odnos na neki način poremećen. Međutim, postpartalna depresija koja se može javiti kod očeva, takođe utiče kako na bebu, tako i na porodične odnose.

Zaključak: Važno je naglasiti da postporođajna depresija NIJE nekakva karakterna mana ili slabost, da zavisi od velikog broja faktora i da se može dogoditi bilo kome i to i majkama i očevima.